

Posudek vedoucího diplomové práce

Tereza Majerovičová, Domy jižního Balkánu v neolitu, jejich vzhled, funkce a sociálně antropologický význam. Diplomová práce na Archeologickém ústavu FF JU v Českých Budějovicích, 2018. 126 stran včetně literatury, obrazových příloh a tabulek.

Předmětem diplomové práce Terezy Majerovičové je neolitický dům jižního Balkánu. Autorka zahrnuje především archeologické údaje z Bulharska, Řecka, Makedonské republiky a částečně i z jižního Srbska. Jádrem diplomové práce je databáze sídlišť s dokumentovanými domy, přehledný textový popis a obrazový materiál. Na tomto základě autorka analyzuje základní parametry neolitické architektury.

Ačkoliv název diplomové práce staví do centra pozornosti nejtypičtější symbol neolitu, totiž neolitický dům, neměla to Tereza s uspořádáním informací vůbec jednoduché. Potýkala se s typickým nešvarem místních i expedičních archeologů, kterým je velmi různá, často nedostatečná úroveň publikačního standardu, jenž by poskytl dostatek měřitelných dat pro základní analýzu. A tak se jediným věrohodným údajem staly rozměry staveb, respektive užitná plocha domů. Především na tomto základě bylo možno provést posouzení vztahu mezi typickým a atypickým domem. Koncentrace autorky na tuto polaritu činí z diplomové práce, pojednávající o tak složitém fenoménu jako je neolitický dům, překvapivě přehledný text. Ten je doplněn diskusí o antropologickém významu staveb. Kriticky se staví ke spektakulárním úvahám o tzv. svatyních, které sice autorka řadí k atypickým domům, ale spíše se přiklání k jejich komplementární souvislosti s většinovými typickými domy v rámci sídlišť. V závěru práce nalézám čtenář svěží pasáž o možných ekologických souvislostech požárových jevů, často dokumentovaných právě při zániku neolitických domů.

Téma s ohledem na rozříštěnou pramennou základnu a pestrou jazykovou skladbu místní odborné literatury zvládla autorka s přehledem, prokázala schopnost vědecky myslet a invenčně propojovat zdánlivě nesouvisející jevy. Jakožto členka naší expediční skupiny prokázala odolnost a schopnost pracovat pod tlakem nejen v náročných podmínkách jižního Balkánu.

Diplomovou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikovat stupněm **v ý b o r n ě**.

V Českých Budějovicích dne 8. 6. 2018

doc. PhDr. Jaromír Beneš, Ph.D.